

Vergeet niet te Zingen

Delen uit de Johannes Passie van J.S. Bach

Openingskoor “Herr, unser Herrscher”

Kracht

Als je zoveel om iemand gaf (Judith Herzberg)

Koraal “O, große Lieb”

Liefde

Aria (sopraan) “Ich folge dir gleichfalls”

Vriendschap

Hebben en zijn (Ed Hoornik)

Arioso (bas) “Betrachte meine Seel”

Hoop

Koraal “Durch dein Gefängnis”

Gevangen

Zevenmaal om de aarde gaan (Ida Gerhardt)

Koraal “Er nahm alles wohl in acht”

Zien

Aria (bas) “Mein teurer Heiland”

Acceptatie

Al die mooie beloften (Rutger Kopland)

Aria (sopraan) “Zerfliesse mein Herze”

Verdriet

Spiritual (Remco Kampert)

Slotkoor “Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine”

Loslaten

Koraal “Ach Herr, laß dein lieb Engelein”

Dromen

Toelichting

Indrukwekkend, ontroerend, onvergetelijk. Woorden die passen bij het concert van deze middag in de Bethlehemkerk in Helmond. Een wel heel bijzonder concert, in het kader van 'Muziek is er voor iedereen', voor alle rangen en standen, voor alle geledingen in onze samenleving. Muziek laat je je herinneringen opnieuw beleven; brengt je in beweging; geeft je een geluksgevoel; is meeslepend en voedt je gedachten. Muziek brengt mensen samen en verbindt ze.

Lambertus Concerten zet zich al jaren in om klassieke muziek te verankeren in de maatschappij en doet dat nu samen met het basisonderwijs en de ouderenzorg. Jonge scholieren van groep 3 van Bs. Hart van het Hout, en bewoners van Savant Woonzorgcentrum Alphonsus met en zonder dementie beleven samen kunst en klassieke muziek. De verbinding zoeken tussen jong en oud, in muziek en in de kunst in bredere zin. Samen ervaringen opdoen en uitwisselen, samen kunst maken, verhalen vertellen en vooral ook samen zingen rond een herkenbaar thema. Het is zo nodig, zeker in deze tijd: maatschappelijke inclusie en betrokkenheid. Lambertus Concerten staat midden in die samenleving en daarin past bij uitstek dit participatieproject, getiteld 'Vergeet niet te zingen', waarvan vandaag de resultaten te zien en te horen zijn. Daarbij speelt natuurlijk het feit dat Lambertus Concerten in Helmond al een lange historie heeft van uitvoeringen van de grote Bachpassies met authentieke instrumenten. Deze speciale uitvoering past hier dan ook perfect in.

Het project is opgebouwd rondom de Johannes Passion, een van de mooiste en bekendste werken van Johann Sebastian Bach, een werk ook waarin veel herkenbare menselijke gevoelens en gedachten tot uiting komen. Wat doet muziek met mensen? Welke gevoelens en gedachten komen er boven bij het horen van een muziekstuk en hoe verwerk je die in woorden en beelden? Hoe belangrijk zijn deze momenten en vaardigheden voor ons jonge en oude brein!

Mensen met dementie zingen onder begeleiding van ervaren zangers samen koor-delen uit de Johannes Passion van Bach. Gerepeteerd werd er in zorgcentra met ondersteuning van buddy's, een muziektherapeute en andere vrijwilligers. Het geheel staat onder leiding van dirigent Maud Broeksteeg.

Voorafgaand aan de eindpresentatie en het concert kregen de deelnemers kunstlessen van beeldend kunstenaars samen met jonge scholieren van basisschool Hart van het Hout. Zij maakten een kunstwerk over boosheid, verdriet, vreugde, maar ook over liefde, vriendschap en hoop. Start van het educatieproject op Hart

van het Hout was de inleiding van illustrator/auteur Marloes van Loon over haar interactieve prentenboek 'Mijn oma is een superheld', waarin de omgang met dementie en Alzheimer centraal staan. Daarnaast kregen de jonge scholieren een les over de functie en betekenis van muziek, speciaal voor mensen met dementie. Er volgden ontwerp- en schrijflessen, schilderworkshops, op school en in het woonzorgcentrum, begeleid door kunstdocent Juliënne Tullemans (Kunstkwartier). Centraal stond daarbij steeds de muziek van Bach.

Ook zijn er in de Bethlehemkerk tijdens deze dag bijzondere foto's te zien van de Expositie "Zonder woorden". Met deze serie willen fotografen Nathalie en Pascale Duin laten zien dat gevoel blijft bestaan en ervoor zorgen dat je de mens - ook met dementie - blijft zien. Dat je nog steeds verbinding kunt maken, al is het misschien op een andere manier dan voorheen. Verbinding 'zonder woorden', waarbij het gevoel en de emoties blijven bestaan.

Alles komt bij elkaar in deze hartverwarmende en hartveroverende presentatie; ondergedompeld worden in de prachtige muziek van Bach's Johannes Passie en genietend van de indrukwekkende gedichten en de ontroerende tentoonstelling, allemaal in de passende ambiance van de Bethlehemkerk. Een uniek 'Gesamtkunstwerk' dat we van harte bij u aanbevelen.

Projectkoor

Kern van het koor zijn mensen met dementie die in het verleden de Johannes Passion al eens gezongen hebben of die ervaring of affiniteit hebben met het zingen (van klassieke muziek) in koorverband. Deze mensen vormen samen met zangers uit de wijde regio één groot koor. Elke zanger krijgt 2 leden van het projectkoor aangewezen, die als buddy's fungeren tijdens het repetitieproces en de uiteindelijke

uitvoering. De repetities vonden plaats in een zorgcentrum Keyserinnedaal en bij iedere repetitie zijn voldoende vrijwilligers aanwezig om de zangers met dementie zo goed mogelijk bij te staan. Tijdens de repetities ligt de nadruk echter niet op dementie, maar op het volwaardig meezingen. Mogelijk gemaakt door, waar nodig, gepaste ondersteuning te bieden.

Ensemble 1685

Ensemble 1685 is een instrumentaal ensemble van top-professionals, spelend op authentieke instrumenten. De leden spelen in de grote ensembles van Nederland,

zoals Holland Baroque, Nederlandse Bachvereniging en Amsterdam Baroque Orchestra.

Focus ligt op de periode van de barok, alhoewel het repertoire van dit ensemble zich niet beperkt tot deze periode.

Afhankelijk van de uitvoering, varieert de bezetting van 8 tot 40 musici.

De naam van het ensemble is afgeleid van het geboortjaar van de grootste componist uit de barok, Johann Sebastian Bach. De leden hebben allen een ruime ervaring met het zingen van zijn werken.

In het verleden werkte het ensemble mee aan projecten met de Johannes- en Mattheus Passie van Bach. Maar ook minder bekende passies, zoals die van Telemann en Kaiser stonden op het programma.

Verder werkten de leden mee aan werken van tijdgenoten van Bach, zoals G.F. Händel (the Messiah) en A. Vivaldi (Gloria).

Mariana Pimenta (sopraan)

Mariana Pimenta werd geboren op het eiland Madeira (Portugal) en begon haar muzikale reis bij het lokale kinderenkoor op 7-jarige leeftijd. Na het afronden van haar zangstudie aan het conservatorium van Madeira Island vervolgde ze haar muziekopleiding en behaalde ze haar zang-bachelor en master aan de Universiteit van Aveiro, waar ze studeerde bij Antonio Salgado en Joaquina Ly.

Mariana specialiseerde zich vervolgens in Zang Oude Muziek aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag, waar ze studeerde bij Jill Feldman, Maria Acda Maas, Michael Chance en Peter Kooij. Ze behaalde hier haar Master Zang Oude Muziek cum laude. Mariana werkt als soliste met enige regelmaat met ensembles op haar thuishiland Madeira en diverse ensembles o.a. in Nederland en daarbuiten. Met Musica Temprana onder leiding van Adrian van der Spoel nam ze de Missa Criola op. Ze werkte met dirigenten als Gustavo Dudamel, Valery Gergiev, Markus Stenz, Martin André en anderen en is als freelance koorlid verbonden aan het Groot Omroepkoor.

Einar Gudmundsson (bas)

Einar Gudmundsson, bariton, werd in 1989 geboren in IJsland. Hij begon als een 10-jarige met pianolessen. In 2011 verhuisde Einar naar Reykjavik om zijn pianostudies voort te zetten en in 2014 behaalde hij een A-niveau diploma in klassieke piano aan het Reykjavik Conservatorium.

Einar begon zijn zanglessen in 2012, en kreeg in hetzelfde jaar zijn eerste kleine rol in een IJslandse opera.

Hij nam deel aan 3 andere IJslandse opera's waaronder "Saemundur de Geleerde" waarin hij de hoofdrol had in 2015. Later dat jaar trad Einar vaker op als solist en ensemble-zanger. Hij zong in het IJslandse A-capella-octet, genaamd Fjarlaganefnd. In 2016 studeerde hij af aan hetzelfde conservatorium met een A-niveau diploma klassieke zang. Hetzelfde jaar nam hij deel aan het barokfestival in Skalholt, het operafestival in Kopavogur met zijn collega's en als Papageno in Die Zauberflöte.

Hij nam ook deel aan een masterclass, waar de beroemde bas Kristinn Sigmundsson de leraar was. In hetzelfde jaar deed Einar auditie voor de Bachelor Klassieke Zang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij studeerde daar sinds 2016 onder supervisie van Frans Fiselier en Rita Dams.

Maud Broeksteeg (dirigent)

Maud Broeksteeg (1993) is dirigent, pianist en docent muziek. Na het afronden van haar bachelor Docent Muziek stroomde ze door naar Post HBO Koordirectie bij Louis Buskens op de FHK te Tilburg. Daar kreeg ze lessen in koor- en orkestdirectie. Tijdens deze studie volgde ze zanglessen bij Peggy Hegeman. In Utrecht heeft Maud de pre-master Koordirectie gevolgd bij Rob Vermeulen en volgde ze directielessen bij Boudewijn Jansen. Daarnaast volgde ze diverse masterclasses en cursussen waaronder de Kurt Thomas Cursus in 2021.

In de afgelopen jaren heeft Maud uiteenlopende projecten gedirigeerd bij o.a. Strijps Kamerkoor, Toonkunstkoor Amsterdam en gaf ze vocal coaching aan

diverse zanggroepen binnen het ESMG Quadrivium. In 2022 had ze haar eerste projectkoor met strijkersensemble: projectkoor Lessons & Carols. Maud is vaste dirigent van Vokollage, het Motettenkoor en Jongerenkoor Jocanto en verzorgt jaarlijks het gelegenheidskoor tijdens de carnavalsmis in Nuenen. Daarnaast werkt Maud op de Educatieafdeling van Philzuid en ontwikkelt en organiseert ze (symfonische) projecten voor jonge en oude kinderen.

Teksten

Herr, unser Herrscher

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
in allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
Daß du, der wahre Gottessohn,
Zu aller Zeit,
Auch in der größten Niedrigkeit,
Verherrlicht worden bist!

Heer, onze Heerser, wiens roem
in alle landen heerlijk is!
Toon ons door Uw lijden
dat Gij, de ware Zoon van God
te allen tijde,
ook in de uiterste onaanzienlijkheid,
verheerlijkt bent.

Als je zoveel om iemand gaf (Judith Herzberg) uit: '27 liefdesliedjes', 1971.

*Als je zoveel om iemand gaf
dat je alles wat je had
je huis en je hele boel
daarvoor zou willen geven
dan werd je alleen maar veracht.
Toch is het een gevoel
dat inslaat als een flits
een brand vlamt door je heen
en er is geen rivier
geen water in de wereld
dat zulke vlammen blust.
Houd me dicht tegen je aan
als een band om je arm
als een hanger op je hart
want sterk als de dood
is de liefde, en afgunst
zo diep als het graf.*

O, große Lieb

O große Lieb, o Lieb ohn alle Maße,
Die dich gebracht auf diese Marterstraße!

O grote liefde, o liefde zonder maat
die u op deze lijdensweg gebracht heeft!

Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
Und du mußt leiden!

Ik leefde in een wereld vol lust en vreugde,
terwijl Gij moest lijden!

Ich folge dir gleichfalls

Ich folge dir gleichfalls mit freudigen Schrit-
ten
Und lasse dich nicht,
Mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf
Und höre nicht auf,
Selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten.

Ik volg U eveneens met vreugdevolle schre-
den
en verlaat u niet,
mijn leven, mijn licht.
Begunstig mijn pad
en houd niet op
zelf aan mij te trekken,
me bij te sturen, me aan te sporen.

Hebben en zijn (Ed Hoornik)

*Op school stonden ze op het bord geschreven.
Het werkwoord hebben en het werkwoord zijn;
Hiermee was tijd, was eeuwigheid gegeven,
De ene werkelijkheid, de andre schijn.
Hebben is niets. Is oorlog. Is niet leven.
Is van de wereld en haar goden zijn.
Zijn is, boven die dingen uitgeheven,
Vervuld worden van goddelijke pijn.
Hebben is hard. Is lichaam. Is twee borsten.
Is naar de aarde hongeren en dorsten.
Is enkel zinnen, enkel botte plicht.
Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken,
Is kind worden en naar de sterren kijken,
En daarheen langzaam worden opgelicht.*

Betrachte, meine Seel

Betrachte, meine Seel, mit ängstlichem Verg-
nüßen,
Mit bitterer Lust und halb beklemmtem Her-
zen
Dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen,
Wie dir auf Dornen, so ihn stechen,
Die Himmelsschlüsselblumen blühen!
Du kannst viel süße Frucht von seiner Wer-
mut brechen,
Drum sieh ohn Unterlaß auf ihn!

Beschouw, mijn ziel, met angstig genoegten,
met bittere vreugde en half beklemd hart,
je hoogste goed in Jezus' smarten,
hoe voor jou op de doornen, die hem steken
de hemel-sleutelbloemen bloeien!
Je kunt vele zoete vruchten van zijn
bitterheid plukken,
houdt Hem daarom zonder onderbreking in
het oog.

Durch dein Gefängnis

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
Muß uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
Die Freistatt aller Frommen;
Denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
Müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

Door Uw gevangenschap, zoon van God,
moet voor ons de vrijheid komen;
Uw kerker is de genadetroon,
de vrijplaats voor alle vromen;
Want als Gij niet de knechtschap was aange-
gaan,
zou onze knechtschap eeuwig zijn.

Zevenmaal om de aarde gaan (Ida Gerhardt)

*Zeven maal om de aarde te gaan,
als het zou moeten op handen en voeten;
zeven maal, om die ene te groeten
die daar lachend te wachten zou staan.
Zeven maal om de aarde te gaan.
Zeven maal over de zeeën te gaan,
schraal in de kleren, wat zou het mij deren,
kon uit de dood ik die ene doen keren.
Zeven maal over de zeeën te gaan –
zeven maal om met zijn tweeën te staan.*

Er nahm alles wohl in acht

Er nahm alles wohl in acht
In der letzten Stunde,
Seine Mutter noch bedacht,
Setzt ihr ein' Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
Stirb darauf ohn alles Leid
Und dich nicht betrübe!

Hij droeg zorg voor alles
op het laatste moment,
Zo bedacht Hij nog zijn moeder,
en gaf haar een voogd.
O mens, breng alles op orde,
heb God en mensen lief,
sterf dan zonder enig lijden
en wees niet bedroefd!

Mein Teurer Heiland

Mein teurer Heiland, laß dich fragen,
Jesu, der du warest tot,
Da du nunmehr ans Kreuz geschlagen
Und selbst gesagt: Es ist vollbracht,
Lebest nun ohn Ende,
Bin ich vom Sterben frei gemacht?
In der letzten Todesnot,
Nirgend mich hinwende

Mijn dierbare Heiland, laat ik U vragen,
Jezus, Gij die gestorven was,
Nu Gij daar aan het kruis geslagen bent
en zelf gezegd heeft: Het is volbracht,
leeft nu zonder einde
Ben ik van de sterfelijkheid bevrijd?
In de laatste doodsnood
wend ik mij nergens anders heen

Kann ich durch deine Pein und Sterben
Das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
*Als zu dir, der mich versüht,
O du lieber Herre!*
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts sagen,
Gib mir nur, was du verdient,
Doch neigest du das Haupt
Und sprichst stillschweigend: ja.
Mehr ich nicht begehre!

Kan ik door Uw pijn en sterven
het hemelrijk beërven?
Is er verlossing voor de hele wereld?
*dan tot U, die mij verzoent,
o, Gij lieve Heer!*
Gij kunt van de pijn weliswaar niets zeggen,
Geef mij slechts, wat Gij verdiend hebt
maar Gij neigt het hoofd
en zegt stilzwijgend: ja.
meer begeer ik niet!

Al die mooie beloften (Rutger Kopland)

*De grazige weiden, de stille wateren,
ik heb ze gezocht en inderdaad
gevonden, ze waren nog mooier
dan mij was beloofd,
prachtig.*

—

*En in dit liefelijk landschap de zoon
van de maker, aan een boom genageld,
maar geen spoor van geweld
of verzet, alleen maar
vrede, rust.*

—

*Zijn lege ogen kijken het landschap in,
om zijn mond spelen eeuwige vragen,
waarom dan, wie ben je,
waar was je, e.d.*

—

*Zonder verwijt, hij moet hebben geweten
wat er zou gaan gebeuren.
Ik heb geen antwoord.*

Zerfließe, mein Herze

Zerfließe, mein Herze, in Fluten der Zähren
Dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

Vloei uiteen, mijn hart, in stromen van tra-
nen
om de Hoogste te eren!
Vertel aarde en hemel de rampspoed:
je Jezus is dood!

Spiritual (Remco Kampert)

Uit: Een standbeeld opwinden, Amsterdam: De Bezige Bij 1952"

Ik zal gaan

o met genoeg zal ik gaan
met diepe vreugde en trompetgeschal
ik zal gaan
Als jij roept zal ik gaan
mijn werk mijn eten en mijn handen
zal ik laten staan
als jij roept zal ik gaan

Als jij roept in de morgen
in de middag in de avond
in mijn dromen in mijn waken
als jij roept zal ik gaan

Ik zal gaan
al breken ze mijn benen
al moet ik kreupel gaan
engelen binden dan mijn wagen
vleugels aan

Ik zal gaan

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
Die ich nun weiter nicht beweine,
Ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmt ist
Und ferner keine Not umschließt,
Macht mir den Himmel auf und schließt
die Hölle zu.

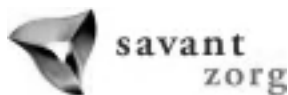
Rust zacht, gij heilig gebeente
dat ik nu verder niet beweene.
Rust zacht en breng ook mij tot rust!
Het graf, zoals het voor U is bestemd
en dat verder geen rampspoed bevat,
maakt voor mij de hemel open
en sluit de toegang tot de hel.

Ach Herr, laß dein lieb Engelein

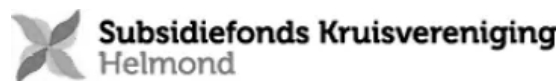
Ach Herr, laß dein lieb Engelein
Am letzten End die Seele mein
In Abrahams Schoß tragen,
Den Leib in seim Schlafkämmerlein
Gar sanft ohn einge Qual und Pein
Ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
Daß meine Augen sehen dich
In aller Freud, o Gottes Sohn,
Mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
Ich will dich preisen ewiglich!

Ach Heer, laat Uw lieve engeltjes
aan het eind mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen!
Laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht, zonder kwellingen en pijn
rusten tot aan de jongste dag!
Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen U mogen zien
in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadetroon!
Heer Jezus Christus, verhoor mij
ik zal U eeuwig prijzen!

Samenwerkingspartners

Met steun van

Steun deze projecten

Lambertus Concerten organiseert diverse projecten voor maatschappelijke doelgroepen. Wilt u ons steunen bij deze projecten? Scan dan onderstaande QR-code en doe een eenmalige donatie met een bedrag naar keuze!

U kunt ook een donatie overmaken op rekeningnummer NL63 RABO 0142 0670 82 t.n.v. Lambertus Concerten o.v.v. "Donatie Vergeet niet te Zingen".

Toppers in 2024 bij Lambertus Concerten!

Het huidige seizoen kent diverse mooie concerten. Vandaag dit feestelijke werk van Bach, maar ook prachtige kamermuziek met o.a. het Goya Quartet, liedrecitals zoals van Marion Dumeige en Mozart aria's door Wendy Roobol en ensemble.

Maar het absolute hoogtepunt gaat zeker 29 april 2024 worden! Zet deze datum in uw agenda, want dan hebben wij een absolute wereldtopper te gast:

Jeanine de Bique maakt momenteel furore op de internationale podia en is bezig met een geweldige carrière. Ze wordt al de nieuwe Cecilia Bartoli genoemd en zingt bij

Foto: Marco Borggreve

alle grote operahuizen en op podia zoals Carnegie Hall, Covent Garden, Salzburger Festspiele, Concertgebouw en vele anderen.

In maart 2024 maakt ze een tournee door Nederland met Holland Baroque. Alleen in de allergrootste zalen van Nederland én in de Trudokerk in Helmond.

Zorg dat u erbij bent! Koop nu uw kaarten op:
www.lambertusconcerten.nl

Geef een kaartje cadeau!

Veel mensen met een lager inkomen zouden ook graag een concert willen bezoeken. Maar vaak is het budget hier niet

toereikend voor. Help ons om hen een onvergetelijke middag/avond te bezorgen en doneer een kaartje voor € 15,-.

Het kaartje is voor een concert naar keuze en wordt ter beschikking gesteld via Armoedeplatform Helmond, waar men zich anoniem kan melden voor een kaartje.

U kunt de kaartjes bestellen via onze site: in het concertoverzicht en in het winkelmandje is deze mogelijkheid opgenomen.